

## Administrere brukerundersøkelser i skole og voksenopplæring

Dette gjelder Elevundersøkelsen, Lærerundersøkelsen, Foreldreundersøkelsen og Voksenopplæringsundersøkelsen.

Sist endret: 01.09.2018

 [Last ned som PDF](#)

 [Skriv ut](#)

[Logg inn i bestillings- og rapportportalen](#)

1. Forberede og bestille
2. Gjennomføre
3. Følge opp

## Forberede og bestille

 [Datoer og frister](#)

## Vårsemester

Alle undersøkelserne er gratis og **frivillige** for skolene å gjennomføre i vårsemesteret fra 1. februar til 21. juni.

Vi minner om at skoleeier har tilgang til bestillingsportalen **tre arbeidsdager før 1. februar.**

## Høstsemester

Det er **obligatorisk** å gjennomføre Elevundersøkelsen for 7. trinn, 10. trinn og Vg1 i høstsemesteret.

Vi minner om at skoleeier har tilgang til bestillingsportalen **tre arbeidsdager før 1. oktober.**

Det er frivillig å gjennomføre Voksenopplæringsundersøkelsen, Foreldreundersøkelsen og Lærerundersøkelsen. Det er også frivillig å gjennomføre Elevundersøkelsen på 5., 6., 8. og 9. trinn og på Vg2 og Vg3.

Alle undersøkelserne er gratis å gjennomføre.

- Skolene kan bestille og gjennomføre undersøkelserne fra **1. oktober.**
- Siste dag for gjennomføring er **3. januar 2019.**



## Nytt høsten 2018

### Nytt i Elevundersøkelsen

#### Tilleggsspørsmål om vold på skolen

Vi gjør tilgjengelig en ny bolk med tilleggsspørsmål i Elevundersøkelsen som kartlegger vold mellom elever, og mellom elev-lærer/voksen på skolen. På grunn av temaet i tilleggsbolken er det ekstra viktig at skoler og skoleeier har en plan for oppfølging av resultatene.

*25. september 2018*

### Nytt i Foreldreundersøkelsen i skole

#### Endring i spørsmålsbolkene

Det vil være mulig å se en del av resultatene i form av indekser i rapportportalen. Endringene i Foreldreundersøkelsen er gjort etter innspill fra brukerne.

*27. september 2018*

### Videreutvikling av rapportportalen

I desember planlegger vi å publisere en videreutviklet rapportportal for Elevundersøkelsen, Lærerundersøkelsen og Foreldreundersøkelsen for skole. Brukerveiledningen vil bli oppdatert i tråd med endringene.

## Personvern (GDPR)

Utdanningsdirektoratet har ansvaret for at elevenes svar på spørsmålene i Elevundersøkelsen blir lagret og brukt på riktig måte. Vårt rettslige grunnlag for å gjennomføre Elevundersøkelsen er § 2-3 i forskrift til opplæringsloven og hjemlet i § 14-4 i Opplæringsloven.

- [GDPR i barnehage og skole](#)

## Dette skal dere informere om

### Informasjon til foreldre om Elevundersøkelsen

Skolene har ansvaret for at foreldre og foresatte til elever under 18 år blir informert om gjennomføringen av Elevundersøkelsen:

- [Elevundersøkelsen, bokmål](#)
- [Elevundersøkelsen, nynorsk](#)
- [Elevundersøkelsen, samisk](#)

### Informasjon til elever, lærere, foreldre og voksne i opplæring

- ◊ [Foreldreundersøkelsen, bokmål](#)
- ◊ [Foreldreundersøkelsen, nynorsk](#)
- ◊ [Informasjon til elever fra 5 trinn til og med 10. trinn \(bokmål\)](#)
- ◊ [Informasjon til elever fra 5 trinn til og med 10. trinn \(nynorsk\)](#)
- ◊ [Informasjon til elever fra 5. trinn tom 10. trinn - Elevundersøkelsen \(samisk\)](#)
- ◊ [Informasjon til elever Vg1, Vg 2 og Vg3 \(bokmål\)](#)
- ◊ [Informasjon til elever Vg1, Vg 2 og Vg3 \(nynorsk\)](#)

- ◊ Informasjon til elever Vg1 Vg2 Vg3 Elevundersøkelsen (samisk)
- ◊ Voksenopplæringsundersøkelsen (bokmål)
- ◊ Lærerundersøkelsen (bokmål)
- ◊ Lærerundersøkelsen (nynorsk)



## Lag en gjennomføringsplan

Skolens ledelse skal lage en lokal gjennomføringsplan for undersøkelsene.

### Gjennomføringsplanen skal være konkret og inneholde

- hvem som er ansvarlig for undersøkelsene.
- hvilke undersøkelser skolen skal gjennomføre.
- en kritisk vurdering av om skolen har behov for å ta med tilleggsspørsmål
- tiltak for å bevisstgjøre elever, lærere og foreldre på formålet med og innholdet i undersøkelsen de skal svare på.
- praktiske gjennomføringstiltak som bidrar til at resultatene blir til å stole på
- tiltak for at resultatene følges opp i form av systematisk kvalitetsarbeid som involverer elever, lærere, foreldre og eventuelle andre.

### Den som har ansvar for undersøkelsen skal

- gjøre seg kjent med hensikten med undersøkelsene, innholdet i dem og den tekniske løsningen.
- legge forholdene praktisk til rette for å kunne gjennomføre undersøkelsene.
- sjekke hva som er nytt i brukerundersøkelsene denne gjennomføringsperioden
- bestille undersøkelsen(e).

### Bruerveiledning til bestillingsportalen

Bruerveiledning til bestillingsportalen



## Brukernavn og passord for administrator

For å styre hvem som får administrere undersøkelsene, skal du bruke Utdanningsdirektoratets

## brukeradministrasjonssystem (UBAS).

Dersom du er ny bruker, eller har glemt passordet ditt, kan du få tilsendt nytt passord via e-post:

- Ansatte på skolen får rettigheter av rektor eller den som er ansvarlig.
- Rektor eller ansvarlig får tilgangsrettigheter av skoleeier.
- Skoleeierne får rettigheter av Fylkesmannen.
- Private skoler får rettigheter av Fylkesmannen direkte.

Les mer om UBAS og hvem som kan hjelpe med tilgang.

### **Brukernavn og passord er personlige**

Brukernavn og passord er personlige og skal ikke deles av flere brukere. Hvis det er flere personer ved en skole, skoleeier eller hos Fylkesmannen som skal ha tilgang, må dere opprette disse som brukere med tilganger i UBAS. Brukernavnet er identisk med den ansattes e-postadresse, og den ansatte velger selv passord.

### **Hvem kan bestille undersøkelser?**

Det er bare skolene som har rettigheter til å bestille brukerundersøkelsene. De som skal svare på en undersøkelse, får utdelt et brukernavn av skolen.



**Logg inn for å bestille undersøkelser**

### **Bestillingsportalen**

- Skoleleder eller den som er ansvarlig for å gjennomføre undersøkelsene på skolen, må bestille undersøkelsen i bestillings- og rapportportalen. Det er gratis å bestille både obligatoriske og frivillige undersøkelser.
- Merk at dere kan bestille undersøkelsene uavhengig av hverandre.

Logg inn i bestillings- og rapportportalen

### **Bruerveiledning til bestillingsportalen**

Bruerveiledning til bestillingsportalen

**Når du bestiller en undersøkelse, skal du gjøre tre ting**

#### **1. Velg spørsmål**

- **Elevundersøkelsen:** I høstsemesteret er grunnspørsmålene obligatoriske. Du kan i tillegg velge et visst antall bolker av tilleggsspørsmål. I vårsemesteret kan du velge fritt mellom alle bolker av spørsmål. For å unngå at Elevundersøkelsen blir for omfattende i vårsemesteret, har vi satt en grense på maksimalt 22 bolker med spørsmål. Ikke ta med flere tilleggsspørsmål enn dere har blitt enige om å følge opp i gjennomføringsplanen.
- **Lærerundersøkelsen og Foreldreundersøkelsen:** Både på høsten og på våren kan du velge fritt mellom spørsmålene.
- **Voksenopplæringsundersøkelsen:** Alle spørsmålene er obligatoriske å ta med.

Skoleeier kan legge inn forhåndsdefinerte spørsmålsbolker i Elevundersøkelsen, Lærerundersøkelsen og Foreldreundersøkelsen for skolene. Skoleeier får tilgang til bestillingsportalen på tre utvalgte dager.

## 2. Registrer deltagere

- **Elevundersøkelsen:** Du skal du gi hver gruppe et navn, angi trinn, og skrive inn antallet elever i gruppa. Det er viktig at elevene legges inn på de trinnene de faktisk går på slik at resultatene som publiseres i Skoleporten blir korrekt. Det er mulig å slå sammen resultatene fra flere trinn i rapportportalen i etterkant av gjennomføringen. Dette er spesielt aktuelt for skoler med få elever som kan oppleve at mange av resultatene blir prikket/skjult.
- **Lærerundersøkelsen, Foreldreundersøkelsen og Voksenopplæringsundersøkelsen:** Du skal du kun angi antallet lærere, foreldre eller voksne som skal svare.

## 3. Sett i gang undersøkelsen

- Når du trykker på knappen "Sett i gang", opprettes brukernavn som du kan hente ut og gi til alle som skal svare på undersøkelsene.
- Vi anbefaler at dere legger til rette for at foreldrene svarer én gang for hver enkelt elev i Foreldreundersøkelsen. Det vil si at foreldre med flere barn på skolen bør få muligheten til å svare en gang per barn.

## Erfaringer fra forrige gjennomføring av Foreldreundersøkelsen

- Skoler som inviterte foreldre ved hjelp av sms fikk høyere svarprosent enn de andre skolene.
- Det er viktig å bruke muligheten for å purre to ganger etter at invitasjonen er sendt ut. Kun de som ikke har svart blir purret.
- Svarprosenten sank desto flere bolker med spørsmål skolene hadde valgt å legge inn i undersøkelsen. Det er viktig å prioritere bort alle spørsmål dere ikke er spesielt interessert i.



## Egne, lokale spørsmål og undersøkelser

## Utdanningsdirektoratet må godkjenne lokale spørsmål

Hvis dere har et behov for å kartlegge noe i elevenes læringsmiljø som ikke dekkes av de obligatoriske spørsmålene eller de tilgjengelige tilleggsspørsmålene, kan dere lage egne, lokale spørsmål.

Disse spørsmålene kan ikke ha et annet formål enn det som gjelder for resten av brukerundersøkelsene. Utdanningsdirektoratet må derfor godkjenne spørsmålene før de legges inn i undersøkelsen.

## Ikke legg inn for mange spørsmål

Husk at undersøkelsen ikke må bli for lang. Det er vanskelig for elevene å konsentrere seg hvis det blir for mange spørsmål. Dette kan gå ut over kvaliteten på svarene.

## De lokale spørsmålene skilles ut

De egendefinerte spørsmålene skilles ut fra de andre spørsmålene i undersøkelsen ved en tekst som blant annet forklarer at spørsmålene som nå følger ikke er del av den ordinære undersøkelsen.

## Kostnad ved å legge inn lokale spørsmål

Det koster 4 000 kroner eks. mva. per skole å få lagt til egendefinerte spørsmål. Kontakt Conexus, som er dataleverandør for brukerundersøkelsene, på telefon 02182.



## Undersøkelsene finnes på følgende språk

Den som er invitert til å svare på undersøkelsen, velger selv språk etter innlogging.

### Elevundersøkelsen

- norsk (bokmål og nynorsk)
- nordsamisk
- engelsk
- arabisk
- tigrinja
- dari

### Lærerundersøkelsen

- norsk (bokmål og nynorsk)

### Foreldreundersøkelsen

- norsk (bokmål og nynorsk)
- nordsamisk
- engelsk
- arabisk
- somali
- polsk

### Voksenopplæringsundersøkelsen

- norsk (kun bokmål på grunn av pilotstatus)



### Fagopplæring i skolen - Vg3

Våren 2018 kan videregående skoler med elever som tar fagopplæring i skolen (Vg3) ta i bruk en egen modul med skreddersydde spørsmål om læringsmiljøet.

### Registrer skolen korrekt i Nasjonalt skoleregister

Skoleeier eller skoleleder skal påse at aktuell skole er korrekt registrert i Nasjonalt skoleregister. Skoler som ikke har tilgang til undersøkelsen i bestillingsportalen, er IKKE korrekt registrert.

**Veileder:** slik registrerer du skolen din korrekt i NSR.

- Resultatene vil bli tilgjengelige i rapportportalen dagen etter at elevene har svart.
- Spørsmålene, som er obligatoriske å svare på, er hentet fra Elevundersøkelsen og Lærlingundersøkelsen.
- Modulen er en pilot og er våren 2018 kun tilgjengelig på bokmål.

### Vi vil ha din tilbakemelding!

Utdanningsdirektoratet ønsker tilbakemeldinger fra skoler som har tatt den i bruk. Hva fungerte bra? Hvorfor? Hva kan bli bedre? Hvordan? Tilbakemelding sendes til [pha@udir.no](mailto:pha@udir.no)

## Gjennomføre



### Brukernavn til respondentene





Når du trykker på knappen "Sett i gang" i [bestillingsportalen](#), opprettes en liste med upersonlige brukernavn som du kan hente ut og gi til alle som skal svare på undersøkelsene.

Det kan være nyttig å ha en oversikt over hvem som har fått utdelt hvilket brukernavn, i tilfelle gjennomføringen skulle bli avbrutt som for eksempel ved et strømbrydd. I slike tilfeller er det mulig å logge seg på igjen og forsette gjennomføringen. De som skal svare på undersøkelsene kan logge seg inn og ut av undersøkelsene så mange ganger de har behov for.

Når svaret er sendt inn, er det ikke mulig å koble brukernavn mot innsendt svar.



## Innlogging for å svare på undersøkelsene

Den som skal svare på en undersøkelse, skal [logge seg på](#) med det brukernavnet hun eller han har fått utdelt fra skolen.

All kobling mot brukernavnet blir brutt i det øyeblikket undersøkelsen fullføres og sendes. Det vil ikke være mulig å spore opp respondenten.

Skolene kan sende invitasjon til Foreldre- og Voksenopplæringsundersøkelsen på SMS. Det er også mulig å sende purring til de som ikke har svart. Utdanningsdirektoratet ser også at SMS-tjensten er tidsbesparende og øker svarprosenten. Tjenesten er gratis.



## Tema og spørsmål i undersøkelsene

### Temaer

- [Temaene i Elevundersøkelsen](#)
- [Temaene i Lærerundersøkelsen](#)
- [Temaene i Foreldreundersøkelsen](#)

### Spørsmål

Spørsmålene i Elevundersøkelsen:

- [Vg1 \(bokmål\)](#)

- [Vg1 \(nynorsk\)](#)
- [10. trinn \(bokmål\)](#)
- [10. trinn \(nynorsk\)](#)
- [7. trinn \(bokmål\)](#)
- [7. trinn \(nynorsk\)](#)

### Spørsmålene i Lærerundersøkelsen

### Spørsmålene i Foreldreundersøkelsen

### Spørsmålene i Voksenopplæringsundersøkelsen

## **Gå gjennom spørsmålene med elevene**

Vi anbefaler at alle dere går gjennom spørreskjemaet med elevene i forkant av Elevundersøkelsen.

På denne måten kan eventuelle misforståelser rettes opp før elevene svarer. Begreper som for eksempel mobbing og elevmedvirkning kan bli drøftet og klargjort.



## **Praktisk gjennomføring av Elevundersøkelsen**

### **Hvor mange kan gjennomføre Elevundersøkelsen samtidig?**

Hvordan dere gjennomfører Elevundersøkelsen på skolen din, vil avhenge av hvor mange PC-er eller iPad-er med internettilgang dere disponerer.

Når elevgruppen skal fylle ut spørreskjemaet, må de ha tilgang til hver sin PC. Hvis dere har tilstrekkelig utstyr, er det en fordel at alle elevene i hver elevgruppe gjennomfører undersøkelsen samtidig, men det er ingen forutsetning.

### **Hvor lang tid trenger elevene på å svare?**

Det vil variere mye hvor lang tid elevene bruker på utfylling av undersøkelsen, men det er vanlig å bruke mellom 20 og 45 minutter. Hver elev skal fylle ut skjemaet én gang.

### **Oppgaver for gjennomføringsansvarlig**

En eller flere fra skolens personale eller lærerstaben må være tilstede når elevene svarer på undersøkelsen. Du som er ansvarlig for undersøkelsene har ansvar for disse oppgavene:

- Sørge for at alle elevene finner undersøkelsen på nettet og klarer å logge seg på systemet.
- Gjenta kort hensikten med undersøkelsen og påpeke viktigheten av å svare seriøst på spørsmålene.

- Gi en muntlig innføring i hvordan spørreskjemaet skal fylles ut.
- Gi hjelp hvis det er elever som lurer på hvordan spørsmål skal forstås.
- Informere elevene om at de kan oppheve et svar ved å trykke på spørsmålsteksten.
- Se til at hver elev fyller ut spørreskjemaet uten påvirkning fra andre elever.
- Hjelp til ved eventuelle tekniske problemer.
- Sørg for at alle elevene får tilstrekkelig tid til å fylle ut spørreskjemaet..
- Minne elevene om at de må trykke på "fullfør" for at deres besvarelse skal bli registrert.

For flere råd og tips, les [caseundersøkelsen av seks skolars bruk av brukerundersøkelsene våren 2008.](#)

### **Tekniske krav til nettlelere**

- Internet Explorer 9, 10 og 11
- Firefox 47 eller nyere (siste stabile versjon er 49)
- Chrome 51 eller nyere (siste stabile versjon er 53)
- Safari 8 eller nyere (siste stabile versjon er 10)
- Microsoft Edge

## **Følge opp**



### **Resultat frå undersøkingane**

#### **Rapportportalen**

Eit par dagar etter at elevane, dei vaksne i grunnopplæringa, lærarane og foreldra har svart, kan skolen sjølv finne fullstendige resultat for sin skole i [rapportportalen.](#)

[Bruerveiledning for rapportportalen.pdf](#)

#### **Resultat frå skolar med få elevar**

Dersom skolen har få elevar på obligatoriske trinn, slik at mange av resultatata blir prikk/skjulte, anbefaler vi at de slår saman resultatata frå fleire trinn i rapportportalen i etterkant av gjennomføringa. Da vil de få tilgang til fleire av resultatata frå trinna samla.

NB! Bestill undersøkinga til elevane på dei trinna dei faktisk går på.



## Prikkeregler i rapportportalen

1. Resultatene på spørsmål hvor det er færre enn 5 respondenter som har svart, skal skjermes (prikkes). Dette gjelder både ved visning av frekvens, prosent og gjennomsnitt.
2. Der hvor svarfordelingen er vist (frekvens og prosent), skal svaralternativene skjermes hvis det kun er ett eller to svar. Er det bare ett svaralternativ som prikkes ut fra denne regelen, skal også svaralternativet med den nest laveste svarverdien prikkes (selv om det er 3 eller flere som har valgt dette svaralternativet). Prikkeregul 2 gjelder kun for spørsmål som inneholder informasjon "om noens personlige forhold". Det vil blant annet si spørsmål om trivsel, mobbing og diskriminering. For utdypende forklaring, se punkt 2A i "Undervisningsvurdering – noen juridiske forhold".
3. I tillegg skal gjennomsnittsverdier som er mindre eller lik 1,1, skjermes, forutsatt at 1 er negativ ekstremverdi. Det betyr for eksempel i Elevundersøkelsen at alle eller nesten alle elevene har krysset av for at de "trives ikke i det hele tatt" på skolen. Tilsvarende blir gjennomsnittsverdier som er større eller lik 4,9, skjernet, forutsatt at 5 er negativ ekstremverdi. Dersom gjennomsnittsverdien er skjernet ut fra denne regelen, blir også de to mest "negative" svaralternativene for frekvens og prosent skjernet.

---

### Resultater på skoleporten.no

På [skoleporten.no](https://skoleporten.no) presenterer vi resultatene for Elevundersøkelsen. Der kan du sammenlikne egne resultater med andre skoler, med kommuner, fylke og med nasjonalt nivå.

Skoleporten.no har både en åpen og en pålogget del. Offentleggjinga er underlagt strenge avgrensingar, slik at omsynet til personvern er sikra. Sjå publiseringsreglane som bestemmer kva som kjem fram i rapportane under "Hjelp til tolkning" på skoleporten.no.

### Eigendefinerte rapportar på skoleporten.no

Her kan de ta ut egne rapportar. Slik kan de sette saman resultat frå fleire undersøkingar i den same rapporten. De kan òg samanlikne spørsmål.



## Indeksar og indikatorar på skoleporten.no

På [skoleporten.no](https://skoleporten.no) publiserer vi resultat frå Elevundersøkinga for 7., 10. og Vg1.

## **Analysar av undersøkingane**

Etter kvar obligatoriske gjennomføring av Elevundersøkinga blir resultatata analyserte av forskarar. [Her kan du sjå rapportar.](#)

Vi anbefaler at de òg ser igjennom kapittel om trivsel og læring i [Utdanningsspeilet](#).

## **Oppfølging av resultatata på skolen**

### **Oppfølging av resultatata på gruppenivå**

Vi anbefaler at de tek utgangspunkt i resultatet for skolen, ikkje berre for den enkelte elevgruppa. Det er lettare å få i gang ein diskusjon i ei mindre gruppe dersom ein tek for seg dei samla resultatata. Hugs at læringsmiljøet gjeld heile skolen og ikkje berre miljøet i klassen eller gruppa. Drøft om gruppa kjenner seg att i resultatet for skolen som heilskap. Gi tilbakemeldingane til dei som er ansvarlege for å følge opp resultatata.

### **Oppfølging av resultatata på skolen**

Vi anbefaler at elevrådet, ei gruppe lærarar og andre tilsette og skoleleiinga analyserer resultatata i fellesskap. Foreldrerepresentantar bør òg trekkjast inn.

Kvar gruppe foreslår på bakgrunn av analysen av resultatata eit til tre forbetningsområde. Val av forbetningsområde bør baserast på kunnskap om kva for faktorar som er grunnleggjande for å utvikle og halde ved like eit godt læringsmiljø.

#### Ressursar til arbeid med skolemiljø

Nasjonale forskingsrapportar baserte på Elevundersøkinga og omtale av læringsmiljø i Skoleporten kan òg gi idear.

Forslaga til forbetningsområde blir drøfta av alle elevar, tilsette og foreldrerepresentantar. Skoleleiinga vel ut dei som skolen skal inkludere i sine utviklings- eller verksemdsplanar.

Bli einige om konkrete tiltak for å forbetre kvaliteten på dei valde områda. Det skal komme klart fram når tiltaka skal gjennomførast, på kva måte tiltaka skal evaluerast, og kven som har ansvaret for at dei blir gjennomførte.

Når undersøkinga blir gjennomført på nytt, kan de sjå om praksis er forbetra på dei valde områda.

### **Informasjon frå ulike verktøy må ein sjå i samanheng**

Informasjonen frå undersøkingane er berre éi av fleire kjelder til informasjon som skolen har til rådvelde. Ein del av spørsmåla i Foreldreundersøkinga kan samanliknast direkte med tilsvarande spørsmål i Elevundersøkinga og Lærarundersøkinga. For å få eit best mogleg grunnlag for å setje i verk dei mest relevante tiltaka bør ein sjå informasjon frå fleire kjelder i samanheng. Informasjon om ressursbruk, læringsmiljø og resultat må tolkast og brukast samla. Skoleleiinga er ansvarleg for å leggje opp til prosessar som inkluderer lærarar, elevar og foreldre i skolens systematiske arbeid med å forbetre skolens kvalitet. Dette er omtalt i opplæringslova kapittel 9a og kapittel 11.

### **Ståstadsanalysen**

Det er mogleg å bruke resultata frå undersøkingane inn i ein ståstadsanalyse. Ståstadsanalysen er eit verktøy for kvalitetsvurdering og skoleutvikling. Målet er å skape felles refleksjon over skolens praksis og bli einige om kva for område skolen må prioritere i utviklingsarbeidet sitt.

### **Mobbing**

Det er ikkje alltid at Elevundersøkinga greier å avdekkje den mobbinga som skjer på skolen. Forsking viser at det skjer mykje skjult mobbing, og i nokre miljø er det mykje underreportering. Eit teikn på at det kan skjje mykje mobbing, er at mange elevar i Elevundersøkinga svarer at dei «av og til» blir mobba.

Alle skolar kan ha nytte av å undersøkje skolemiljøet litt grundigare. Det er best å gjere dette på klassenivå. Sjå elevenes sosiale kompetanse - hva kan du som lærer gjøre?

### **Foreldreundersøkinga**

#### **Kvifor bør skolen gjennomføre Foreldreundersøkinga?**

Eit godt foreldresamarbeid er ein viktig ressurs for skolen både for å styrkje utviklinga av eit godt læringsmiljø og for å skape gode læringsresultat. Direktoratet anbefaler at skoleleiinga presenterer innhaldet i Foreldreundersøkinga for FAU/SU, og gjer greie for korleis undersøkinga og arbeidet med undersøkinga kan gå inn i arbeidet med å vidareutvikle skolen. Ein diskusjon om ein skal eller ikkje skal gjennomføre Foreldreundersøkinga, kan i seg sjølv bidra til å halde ved like eit allereie godt forhold mellom skolen og heimane. Alternativt kan ein slik diskusjon vere ein mogleg veg å gå for å betre relasjonen.

Det er mange måtar å gjere dette på; her blir éin variant skissert.

#### **Før møtet i FAU/SU**

Meld inn undersøkinga som sak på FAU/SU-møte. Legg ved lenkje til spørsmåla i undersøkinga og anbefal FAU/SU-representantane om å lese gjennom spørsmåla før møtet.

Vurder også om det er føremålstenleg samtidig å informere foreldra om skolens arbeid med å førebu, gjennomføre og følgje opp resultata frå Elevundersøkinga. Ein del tema og spørsmål i Elevundersøkinga og Foreldreundersøkinga kan ein med fordel sjå i samanheng.

Før FAU/SU-møtet er det viktig at skoleleiinga sjølv reflekterer over om det er behov for å gjennomføre Foreldreundersøkinga, og kva for spørsmål som eventuelt kunne vere relevante å ha med.

- Kva er grunngevinga for å gjennomføre undersøkinga?
- Kva er grunngevinga for å ta med dei valde spørsmåla?
- Korleis kan FAU/SU og andre trekkjast inn i oppfølgingsarbeidet?
- Har skolen tidlegare gjennomført Foreldreundersøkinga?
- Kva for erfaringar gjorde ein seg eventuelt da?

### **Viktig å få presisert og avklart på FAU/SU-møtet**

Informer foreldrerepresentantane om at skolen kan nytte Foreldreundersøkinga dersom det er ønskjeleg, og at skolen sjølv kan bestemme kva for temabolkar i undersøkinga som skal takast med. Det er vidare mogleg å setje ein lokal frist for å svare på undersøkinga, men ho må gjennomførast innanfor bestemte periodar haust og vår.

Det er frivillig for foreldra å svare, og det er mogleg å hoppe over spørsmål ein ikkje ønskjer å svare på.

- Ønskjer FAU/SU å gjennomføre Foreldreundersøkinga? Kvifor?
- Kva for temabolkar med spørsmål er det eventuelt interesse for å ha med i undersøkinga?

For å få ein høgast mogleg svarprosent er det mellom anna viktig at undersøkinga ikkje inneheld for mange spørsmål. Ta berre med spørsmålsbolkar de planlegg å følgje opp resultata frå i etterkant. Hugs at det er mogleg å gjennomføre Foreldreundersøkinga både vår og haust, så det kjem fleire moglegheiter.

Direktoratet anbefaler at foreldra kan svare på Foreldreundersøkinga ein gong per barn.

FAU/SU bør lage ein plan for å informere om og motivere foreldra til å svare på Foreldreundersøkinga. Ei moglegheit er å sende dei utvalde spørsmåla og grunngevinga for å ha dei med til klassekontakten. Alternativt eller i tillegg kan det vere ein idé å presentere spørsmåla og grunngevinga i plenum på eit foreldremøte.

Enkelte skolar har god erfaring med å ha pc-ar og innloggingsinformasjon til undersøkinga tilgjengeleg i samband med utviklingssamtalar/konferansetimar eller foreldremøte. Det har gitt god deltaking og eit større engasjement.

Skoleeigaren bør vurdere om det er føremålstenleg å koordinere ei gjennomføring av Foreldreundersøkinga på alle skolane. Dersom skolane til dømes gjennomfører Foreldreundersøkinga med dei same spørsmålsbolkane, kan skoleeigaren leggje til rette for erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling om skole-

heim-samarbeid i rektorkollegiet. Det kan òg være relevant å samarbeide med kommunale foreldreutval (KFU), dersom det organet er etablert i kommunen.

### Korleis følgje opp resultatata etter gjennomføringa?

Kor høg vart svarprosenten? Kva bør han vere? Slike spørsmål er til ein viss grad interessante, men det er viktig å ikkje bruke for mykje tid på desimalar og statistikk. Det viktigaste med resultatata frå undersøkinga er å få til samtalar om ulike forhold som vi kan arbeide med på skolen. Kom raskast mogleg i gang med samtalen om ulike tema i Foreldreundersøkinga, og kva for annan informasjon de har om temaet.

Moglege spørsmål å jobbe ut frå:

- Kva viser resultatata frå Foreldreundersøkinga?
- Kva for annan informasjon har vi tilgjengeleg frå til dømes Elevundersøkinga og munnlege kjelder? Ønskjer vi å gjere noko med det?
- Kva for tiltak kan vere aktuelle å ta i bruk?
- Meir informasjon, eige foreldremøte, føredragshaldar eller liknande?
- Kven skal vere ansvarleg for at vedtaket blir følgt opp?
- Når skal vi vurdere om situasjonen er forbetra?
- Kven gjer det?

### Eit døme

Dersom de får ein høg svarprosent, kan vi gå ut frå at svara er representative for alle foreldra som vart inviterte til å svare. Men kva dersom få foreldre har svart? Kan vi likevel bruke resultatata dersom til dømes berre 10 prosent av dei inviterte svarte? Ja, det kan de, men med ein låg svarprosent er ikkje resultatata representative. Resultata er likevel ei kjelde til informasjon om temaet ein prøvde å kartleggje. Vi kan alltid spørje oss sjølve om svara som er komne inn, skisserer ein ønskt eller uønskt situasjon.

Ein skole var interessert i å kartleggje korleis foreldra opplevde skolens handtering av mobbing. Resultatet vart slik:

Mobbing på skolen

	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke
<b>Skolen håndterer mobbing av elever på en god måte</b>	31,9%	23,1%	12,2%	7,3%	4,1%	21,3%



- Er resultatet som forventa?
- Kvar på skalaen ønskjer vi at foreldra skal krysse av?
- Kva kan vi gjere for å få det til?

I FAU/SU kan skolens leiing og foreldrerepresentantane diskutere om svara er som forventa. Har vi annan informasjon som tilseier noko anna? I tillegg bør dei drøfte om tilstanden som kjem fram i resultata frå Foreldreundersøkinga og annan informasjon som er tilgjengeleg, beskriv ein ønskt situasjon. Er det slik vi vil ha det på denne skolen? Kva for tiltak kan vi eventuelt setje inn for å endre situasjonen? Kven følgjer opp tiltaket, og når evaluerer vi resultatet? Kven evaluerer?

Tilsvarande vurderingar kan og bør gjerast for alle andre spørsmål som foreldra har fått. Motivasjonen for å svare på ein ny invitasjon til Foreldreundersøkinga avheng til ein viss grad av oppfølginga av tidlegare gjennomførte undersøkingar. Det er derfor viktig at skolen og FAU/SU får synliggjort kva for tiltak som er sette inn etter ei gjennomføring, og at dei blir følgde opp og evaluerte.



## Data til forskningsformål

[Les om utlevering av taushetsbelagte opplysningar til forskning.](#)